

?Relleus

L'assagista, poeta i editor manresà Carles-Jordi Guardiola em fa arribar l'observació que la seva mare, nascuda el 1901 filla de les Escodines ?com també els seus pares Josep Noguera Manubens i Antònia Puig Martí? feien servir habitualment el mot "relleus" per indicar el que havia quedat dels àpats i es podia ?i s'havia? de reaprofitar. El mot no és al diccionari normatiu (DIEC), però sí que el recull el diccionari Alcover-Moll, que descriu com a «deixalles de menjar» i el situa en comarques com la Cerdanya, el Ripollès, Plana de Vic o Pla de Bages.

CURIAL E GÜELFA

VOLUM II

EDITORIAL BARCINO
BARCELONA
1931

I, certament, en una enquesta ràpida feta a manresans de més de seixanta anys, hem pogut constatar que és una paraula que encara és viva i es fa servir a la ciutat i a la comarca («Demà no haurem de cuinar, tenim *relleus*»), però no és coneguda en canvi a gran part del Moianès,

segons em confirma el lingüista Carles Riera, amb qui, en el llibre sobre *El parlar de l'Alta Segarra*, vam recollir la pervivència del mot en aquesta comarca, amb la qual el Bages comparteix alguns trets característics.

Per a Carles-Jordi Guardiola, però, el més interessant del tema és la referència que ja surt al *Curial*, «Entre 1442 i 1453, molt abans que el *Quixot*, que és de 1605, ja apareix el mot en el mateix sentit. La pervivència és extraordinària!». «El mot ve de lluny» -conclou Guardiola- «a *Curial*, capítol 96: E venien cascun jorn a pendre del *relleu* que donaven als pobres a la porta del palau del marquès». També l'Alcover-Moll inclou cites de clàssics, com Ramon Llull a *Blanquerna*: «Com... hagen menjat, aportà hom lo releu de la taula als pobres». I així mateix l'esmenta el gran Joan Corominas, en el *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*, en el sentit de «deixalles de pa en la pastera».

[despiece]Podeu fer arribar les vostres aportacions al nostre correu electrònic o via Twitter, Facebook o Instagram, amb l'etiqueta #bagesisme.[/despiece]